

**2019 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԱՐՄԱՎԻՐԻ ՄԱՐԶՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ և
ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱԿԻՐՃ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ**

Կարևորելով Արմավիրի մարզում գյուղատնտեսության առաջնահերթությունը՝ նշենք, որ 2018 թվականի համեմատությամբ 2019 թվականին մարզում կրկնապատկվել են հակակարկտային ցանցապատ տարածքները, ջերմոցները և ջերմատները, կաթիլային ոռոգվող հողատարածքները և սառնարանային տնտեսությունները: Մարզում այս տարի պտուղ-բանջարեղենի արտադրությունը, բացառությամբ կարտոֆիլի, գերազանցել է նախորդ տարիների ցուցանիշը: Հաշվետու տարում վերամշակող ձեռնակությունների կողմից մթերվել է 12464 տոննա գյուղմթերք՝ պտուղ-բանջարեղեն, որը 60%-ով գերազանցել է նախորդ տարվա ցուցանիշը: Խաղողի մթերումն էլ կազմել է 82 հազար 352 տոննա, որը 30 հազար տոննայով գերազանցել է նախորդ տարվա մթերման ծավալը:

Հաշվետու տարում մարզպետարանի կողմից իրականացված ուսումնասիրությունների արդյունքում հայտնաբերվել է շուրջ 1720 հա թաքնված այգի, որոնք բերվել են օրինական դաշտ, և տարբեր համայնքների բյուջե է մուտքագրվել 34 մլն դրամ: Կտրուկ ավելացել է նաև ոռոգման ջրի վարձավճարների հավաքագրման ցուցանիշը, որն այս պահի դրությամբ 280 մլն դրամով գերազանցում է 2018 թվականի ամբողջ հավաքագրումների մակարդակը: ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ էլ առաջիկա օրերին դրամական աջակցություն կցուցաբերվի կարկտահարությունից 50%-ից ավել վնաս կրած մարզի 18 համայնքի 1095 գյուղացիական տնտեսության:

Ինչ վերաբերում է 2019 թվականին մարզում իրականացված ծրագրերին և ներդրումային քաղաքականությանը, ապա այն կարելի է համարել հաջողված, քանի որ պետական բյուջեի միջոցներով, ինչպես նաև պետական աջակցությամբ իրականացվող համաֆինանսավորման ծրագրերի, հայաստանյան և դոնոր կազմակերպությունների, առանձին անհատների ու բարերարների աջակցությամբ և այլ միջոցներով մարզի սոցիալական և տնտեսական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված ավելի քան 209 ծրագիր է իրականացվել՝ 12 մլրդ դրամի շրջանակում: Մասնավորապես ընդգծենք, որ միայն 46 համայնքում իրականացվել են 37 կմ երկարությամբ ճանապարհաշինական աշխատանքներ, որոնք 10 կմ-ով ավել են վերջին երեք տարվա կտրվածքով:

24 համայնքում իրականացվել է խմելու ջրագծերի ներքին ցանցի կառուցում, վերակառուցում և վերանորոգում, ևս 9-ում՝ ոռոգման համակարգերի բարելավում: 26 դպրոցում և 9-ը մանկապարտեզում իրականացվել են հիմնանորոգման, մասնակի վերանորոգման, ջեռուցման համակարգի ներդրման և գույքի ձեռքբերման աշխատանքներ: Վերանորոգվել է 4 մշակույթի տուն: 16 համայնքում իրականացվել է

14 կմ արտաքին լուսավորության ցանցի վերանորոգում, հաստատվել է 5 դպրոցի կառուցման ծրագիր:

Որպես խոշոր ներդրումային ծրագրեր՝ առանձնացվում է 4 համայնքում մասնավոր ընկերությունների կողմից 4,5 մլրդ դրամի շրջանակում 777.2 հազար խմ ընդհանուր տարողությամբ ջրամբարների կառուցումը, 7 համայնքում 163.39 հա ինտենսիվ այգու հիմնումը, 6 գործարարի կողմից գործունեության ընդլայնումն Արմավիրի մարզում, որի արդյունքում ձեռք է բերվել 2820 հեկտար հողատարածք՝ հիմնականում ընկույզի, պիստակի, ունաբի, նշի այգիներ հիմնելու, մթերող ձեռնակություն կառուցելու և չրի արտադրությունն ընդլայնելու նպատակով:

Կարևոր է նաև նշել, որ մարզի բուժհաստատություններում ստվերային դրամաշրջանառության բացառման նպատակով հաշվետու տարում ձեռնարկվել են կազմակերպչական և ադմինիստրատիվ բնույթի միջոցառումներ, որոնց արդյունքում ավելացել են վճարովի ծառայություններից գոյացող մուտքերը: Արդյունքում՝ վճարովի ծառայությունները 2019 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ կազմել են 395 մլն 346 հազար դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ ավել է 90 մլն 747 հազար դրամով: Համապատասխանաբար շուրջ 24.8%-ով բարձրացել է բուժանձնակազմի միջին աշխատավարձը, բոլոր բուժհաստատություններն ապահովվել են այլընտրանքային էներգիայով (ձեռք են բերվել շարժական էլեկտրակայաններ): Իսկ Արմավիրի ԲԿ-ի և Վաղարշապատի հիվանդանոցի ֆինանսավորման ավելացման արդյունքում 2 շտապօգնության բրիգադ է ավելացվել, և մարզի բուժհաստատությունների կտրվածքով դրանց թիվը դարձել է 8: